

Sirküler : 2022/04
Konu : 2022 Yılı İçin Belirlenen Asgari Ücret Tutarı ile
Bu Konuyla İlgili Diğer Değişiklikler

KAYSERİ
13.01.2022

17.12.2021 tarih ve 31692 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile 25.12.2021 tarih ve 31700 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7349 Sayılı Kanun ile 2022 yılı başından itibaren yürürlüğe giren;

Asgari Ücret Tutarı,
Sigortalıların Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları,
SGK'ca Uygulanacak Olan İdari Para Cezaları,
Kıdem Tazminatının Azami Tutarı,
Asgari ücretin gelir ve damga vergisinden istisna edilmesi ve asgari geçim indirimini kaldırılması,

hakkındaki bilgilere aşağıda verilmiştir.

1- 2022 yılında Uygulanacak Olan Asgari Ücret Tutarı

2022 yılında uygulanacak olan asgari ücret tutarı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 16.12.2021 tarih ve 2021/1 sayılı kararıyla, **2022 yılının tamamında uygulanmak üzere günlük 166,80 TL** olarak belirlenmiştir. Asgari Ücret Tespit Komisyonunca "milli seviyede tek asgari ücret uygulanmasına" karar verildiğinden 2022 yılı için belirlenen asgari ücret tutarı geçen yılda olduğu gibi 16 yaşından küçük/büyük ayrımı yapılmaksızın uygulanacaktır.

2- Sigorta Primlerine Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

5510 Sayılı Kanun'un 82 nci maddesinin 1 inci fıkrasına göre "**5510 Sayılı Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 7,5 katı, ancak sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri için 3 katıdır.**"

Anılan fıkra hükmü ve bu yıl için belirlenmiş olan asgari ücret tutarında 16 yaş ayrımı yapılmadığı da dikkate alındığında 5510 Sayılı Kanun'un 4/1-a bendi kapsamında **2022 yılında** alınacak sigorta primleriyle, verilecek olan ödeneklerin hesabında esas alınacak olan kazancın alt ve üst sınırları aşağıdaki gibi uygulanacaktır:

01.01.2022 – 31.12.2022 süresinde:

	Alt Sınır (TL)	Üst Sınır (TL)
Günlük brüt	166,80	1.251,00
Aylık brüt	5.004,00	37.530,00

2.1- 5510 Sayılı Kanun'un 82 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarındaki düzenlemelere göre; günlük kazançları yukarıda belirtilen alt sınırın altında olan **4/a kapsamındaki sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların, prime esas kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olan sigortalıların prime esas kazançlarının da üst sınır üzerinden hesaplanması gerekmektedir.**

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka (matraha) ait sigorta primleri ile yine ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin tamamının işveren tarafından ödemesi gerekmektedir.

2.2- 5510 Sayılı Kanununun 80 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre **ücretlerin hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulmaları** gerekmektedir. Fakat **prim, ikramiye vb. diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dâhil edilecek** ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı ise ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak 2 (iki) ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilmek suretiyle prime tabi tutulacaktır. Normal ücretlerle birlikte toplam 3 ayda prime tabi tutulmasına rağmen, prime esas kazanç üst sınırının aşılması nedeniyle **halen prime tabi tutulamamış ücret dışı (diğer ödeme) bakiyesi var ise** artık bu kısımdan prim kesilmeyecektir.

2.3- Asgari ücret üzerinden aylık ücretle çalıştırılan personelin 1 aylık maaşının brüt tutarının, günlük asgari ücretin brüt tutarının 31 katından az olmaması gerekir.

Ücreti tahakkuk ettirilen ayın 28, 30 veya 31 gün oluşuna bakılmaksızın, personeline asgari ücret üzerinden aylık ücret yani maaş şeklinde her ay aynı (maktu) ücret ödeyen bazı işyerlerinde hatalı uygulama yapılmakta ve 1 ayın 30 gün olduğu mülâhazasıyla personele her ay günlük asgari ücretin brüt tutarının 30 katına tekabül eden brüt aylık üzerinden ödeme yapılmaktadır. Ancak bu uygulamada, 31 gün olan aylarda aylıkla çalışan personelin ücreti, tam ay yevmiyeli çalışan personele göre 1 gün eksik çıkmakta ve 30 gün üzerinden hesaplanmış aylık ücretin 1 günlük ortalamasının tutarı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği günlük asgari ücret tutarının altında kalmaktadır!

Bu hatalı uygulamanın sonucu, aylıklı personele eksik ücret ödendiği gibi, vergi ve sigorta primleri de eksik hesaplanmaktadır. Bu nedenle asgari ücrete dayalı aylık (maktu) ücretle çalışan personelin 2022 yılındaki brüt aylıklarının yıl boyunca (166,80 x 31 =) **5.170,80 TL ' den az olmaması gerekmektedir.**

2.4- 4/1-b Kapsamındaki (Bağ-Kurlu) Sigortalıların Kendileri İçin Beyan Edecekleri Aylık Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

5510 Sayılı Kanununun 80 ve 82 nci maddeleri ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 98 inci maddesindeki düzenlemelere göre **4/1-b kapsamındaki sigortalıların aylık sigorta primlerine esas kazancı; Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak kaydıyla kendileri tarafından beyan edilecek olan günlük kazancın 30 (otuz) katıdır.** Dolayısıyla 4/1-b (eski adıyla Bağ-Kur) sigortalılarının 2022 yılında kendileri için beyan edecekleri prime esas kazanç tutarlarının yukarıda belirtilen prime esas kazanç alt ve üst sınırları arasında olması gerekmektedir.

3- İdari Para Cezaları

Sosyal Güvenlik Kurumunca idari yaptırım olarak uygulanan idari para cezalarının hesabında, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39. maddesi uyarınca belirlenen aylık asgari ücret tutarı esas alınmakta olduğundan, 2022 yılı için 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinde belirtilen idari para cezalarının hesabında aylık asgari ücret tutarı olan **5.004,00 TL** esas alınacaktır!

4- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı

Mülga 1475 sayılı kanunun yürürlükte bulunan tek maddesi olan 14. Maddesine göre aynı işverene bağlı olarak (deneme süreleri de dahil olmak üzere) minimum 1 yıl çalışması bulunan işçinin maddede sayılan fesih hallerinden biriyle iş akdinin feshedilmesi halinde, işçiye çalıştığı her tam yıl için 30 günlük brüt ücret tutarında kıdem tazminatı ödenir.

Tazminat tutarı, giydirilmiş brüt ücret üzerinden hesaplanır ve çalışılan yıl ile çarpılarak, toplam tazminat miktarı elde edilir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır. Ödenecek tutardan sadece damga vergisi kesintisi yapılır. Giydirilmiş brüt ücret, işçiye verilen aylık çıplak ücrete, süreklilik gösteren; ikramiye, prim, yol, yemek, yakacak yardımı vb. ödemelerin eklenmesiyle bulunan ücrettir.

İş Kanununun 14'üncü Maddesine göre "kıdem tazminatının yıllık miktarı, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek azami emeklilik ikramiyesi geçemez." Hükümü konulmuş, ilgili yasa maddesi 4857 sayılı İş Kanunu'nda da geçerliliğini korumuştur. Yapılan düzenleme ile devlet memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna (şu anda Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı) yıllık ödenecek minimum emekli ikramiyesi tutarı göz önünde bulundurularak yapılan hesaplama şekline kıdem tazminatı tavanı denir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından, kıdem tazminatı tavan tutarı "Ocak-Haziran" ve "Temmuz-Aralık" olmak üzere senede iki kere belirlenmektedir. 01.01.2022- 30.06.2022 döneminde, **01.01.2022 tarihinden itibaren işçilere ödenecek kıdem tazminatının yıllık tavan tutarı 10.596,74 TL olarak** belirlenmiştir. 10.596,74 TL tavan tutarının üzerinde ödeme yapılırsa kıdem tazminatının tavanı aşan kısmı için damga vergisi yanında gelir vergisinin de kesilmesi gerekmektedir.

5- Asgari Ücretin gelir vergisinden ve damga vergisinden istisna edilmesi ve asgari geçim indiriminin kaldırılması

25.12.2021 tarih ve 31700 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7349 Sayılı Kanun ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23 ve 32. Maddelerinde ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV – Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında 01.01.2022 tarihinden itibaren elde edilen ücret gelirlerine uygulanmak üzere yapılan düzenleme sonucu **hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri** gelir vergisinden ve damga vergisinden istisna edilmiş ve asgari geçim indirimi uygulaması kaldırılmıştır.

İstisnayı aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenecek olup, ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanacaktır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamayacaktır. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanacak olup, birden fazla işverenden aynı tutarda ücret alınması durumunda hangi işverence istisna uygulanacağı hizmet erbabı tarafından belirlenecektir.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesi, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 21 inci maddesi vb düzenlemeler çerçevesinde hesaplanan gelir vergisinin asgarî geçim indirimi uygulandıktan sonra kalan kısmının verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamesi üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilmesi şeklinde uygulanan teşviklerde 01.01.2022 tarihinden itibaren elde edilen ücretlerde öncelikle asgari ücret gelir vergisi istisnası uygulanacak olup, istisna sonrası vergi kalır ise kalan vergi tutarı ilgili düzenlemelerdeki sınırlamalar çerçevesinde tahakkuktan terkin edilecektir.

Asgari ücretle çalışan hizmet erbabının 01.01.2022 tarihinden itibaren gelir vergisinden istisna olduğundan asgari ücretle çalışanlar gelir vergisi matrahlarının tespitinde engellilik indiriminden faydalanamayacak olup, asgari ücretin üzerinde ücret alan hizmet erbabı ise asgari ücret gelir vergisi istisnası uygulandıktan sonra kalan gelir vergisi matrahı yeterli olması halinde engellilik indirimi uygulanabilecektir.

Aşağıda uygulamanın nasıl yapılacağına ilişkin üç örnek verilmiş olup, verilen örnekler asgari ücret gelir vergisi ve damga vergisi istisnasının tutarsal olarak görülebilmesi için yer verilmiş olup, bordroların biçimsel yapısını mevzuata uygun olarak işverenlerce belirlenmesi gerekmektedir.

5.1- 2022 yılında aylık 30 gün prime esas kazancı olan asgari ücretli çalışanın ücret bordrosu örneği

2022	Brüt	SGK+İşsizlik İşçi (%15)	Kümülatif GV Matrahı	Gelir Vergisi Matrahı	Hes. Gelir Vergisi	İstisna GV Tutarı	Ödenecek GV	Hes. Damga Vergisi	İstisna Damga Vergisi	Öden. DV	Kes. Top.	Net Ödenecek Tutar
Ocak	5.004,00	750,60	4.253,40	4.253,40	638,01	638,01	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Şubat	5.004,00	750,60	8.506,80	4.253,40	638,01	638,01	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Mart	5.004,00	750,60	12.760,20	4.253,40	638,01	638,01	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Nisan	5.004,00	750,60	17.013,60	4.253,40	638,01	638,01	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Mayıs	5.004,00	750,60	21.267,00	4.253,40	638,01	638,01	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Haziran	5.004,00	750,60	25.520,40	4.253,40	638,01	638,01	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Temmuz	5.004,00	750,60	29.773,80	4.253,40	638,01	638,01	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Ağustos	5.004,00	750,60	34.027,20	4.253,40	739,37	739,37	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Eylül	5.004,00	750,60	38.280,60	4.253,40	850,68	850,68	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Ekim	5.004,00	750,60	42.534,00	4.253,40	850,68	850,68	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Kasım	5.004,00	750,60	46.787,40	4.253,40	850,68	850,68	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Aralık	5.004,00	750,60	51.040,80	4.253,40	850,68	850,68	0,00	37,98	37,98	0,00	0,00	4.253,40
Toplam	60.048,00	9.007,20	331.765,20	51.040,80	8.608,16	8.608,16	0,00	455,76	455,76	0,00	0,00	51.040,80

5.2- 2022 yılında aylık 30 gün prime esas kazancı olan asgari ücretin üzerinde ücretli çalışanın ücret bordrosu örneği

2022	Brüt	SSK+İşsizlik İşçi (%15)	Kümülatif GV Matrahı	Gelir Vergisi Matrahı	Hes. Gelir Vergisi	İstisna GV Tutarı	Ödenecek GV	Hes. Damga Vergisi	İstisna Damga Vergisi	Öden. DV	Kes. Top.	Net Ödenecek Tutar
Ocak	8.000,00	1.200,00	6.800,00	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	60,72	37,98	22,74	404,73	6.395,27
Şubat	8.000,00	1.200,00	13.600,00	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	60,72	37,98	22,74	404,73	6.395,27
Mart	8.000,00	1.200,00	20.400,00	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	60,72	37,98	22,74	404,73	6.395,27
Nisan	8.000,00	1.200,00	27.200,00	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	60,72	37,98	22,74	404,73	6.395,27
Mayıs	8.000,00	1.200,00	34.000,00	6.800,00	1.120,00	638,01	481,99	60,72	37,98	22,74	504,73	6.295,27
Haziran	8.000,00	1.200,00	40.800,00	6.800,00	1.360,00	638,01	721,99	60,72	37,98	22,74	744,73	6.055,27
Temmuz	8.000,00	1.200,00	47.600,00	6.800,00	1.360,00	638,01	721,99	60,72	37,98	22,74	744,73	6.055,27
Ağustos	8.000,00	1.200,00	54.400,00	6.800,00	1.360,00	739,57	620,43	60,72	37,98	22,74	643,17	6.156,83
Eylül	8.000,00	1.200,00	61.200,00	6.800,00	1.360,00	850,68	509,32	60,72	37,98	22,74	532,06	6.267,94
Ekim	8.000,00	1.200,00	68.000,00	6.800,00	1.360,00	850,68	509,32	60,72	37,98	22,74	532,06	6.267,94
Kasım	8.000,00	1.200,00	74.800,00	6.800,00	1.696,00	850,68	845,32	60,72	37,98	22,74	868,06	5.931,94
Aralık	8.000,00	1.200,00	81.600,00	6.800,00	1.836,00	850,68	985,32	60,72	37,98	22,74	1.008,06	5.791,94
Toplam	96.000,00	14.400,00		81.600,00	15.532,00	8.608,36	6.923,64	728,64	455,76	272,88	7.196,52	74.403,48

5.3- 2022 yılında aylık 30 gün prime esas kazancı olan asgari ücretin üzerinde ücretli çalışanın ücret bordrosu örneği ve 5746 Sayılı Kanun Kapsamında ar-ge merkezinde çalışanın ücret bordrosu örneği

Örnek 5.2'deki çalışanın brüt ücretin aynı olduğu ve 5746 Sayılı kanun kapsamında ar-ge merkezinde çalıştığı varsayılırsa bu çalışanın ücretin vergilendirilmesinde asgari ücret gelir vergisi ve damga vergisi istisnası ile 5746 Sayılı kanun kapsamındaki gelir vergisi terkin ve damga vergisi istisnası uygulamasına ilişkin örnek bordro aşağıdaki şekilde olacaktır.

2022	Gelir Vergisi Matrahı	Hes. Gelir Vergisi	İstisna GV Tutarı	Kalan Gelir Vergisi	Terkin Edilecek gelir Vergisi	Ödenecek GV	Damga Vergisi	İstisna Damga Ver.	5746 Sy Kn. İstisna Damga Ver.	Ödenecek DV	Kesintiler Toplamı	Net
Ocak	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	343,79	38,20	60,72	37,98	22,74	0,00	381,99	6.418,01
Şubat	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	343,79	38,20	60,72	37,98	22,74	0,00	381,99	6.418,01
Mart	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	343,79	38,20	60,72	37,98	22,74	0,00	381,99	6.418,01
Nisan	6.800,00	1.020,00	638,01	381,99	343,79	38,20	60,72	37,98	22,74	0,00	381,99	6.418,01
Mayıs	6.800,00	1.120,00	638,01	481,99	433,79	48,20	60,72	37,98	22,74	0,00	481,99	6.318,01
Haziran	6.800,00	1.360,00	638,01	721,99	649,79	72,20	60,72	37,98	22,74	0,00	721,99	6.078,01
Temmuz	6.800,00	1.360,00	638,01	721,99	649,79	72,20	60,72	37,98	22,74	0,00	721,99	6.078,01
Ağustos	6.800,00	1.360,00	739,57	620,43	558,39	62,04	60,72	37,98	22,74	0,00	620,43	6.179,57
Eylül	6.800,00	1.360,00	850,68	509,32	458,39	50,93	60,72	37,98	22,74	0,00	509,32	6.290,68
Ekim	6.800,00	1.360,00	850,68	509,32	458,39	50,93	60,72	37,98	22,74	0,00	509,32	6.290,68
Kasım	6.800,00	1.696,00	850,68	845,32	760,79	84,53	60,72	37,98	22,74	0,00	845,32	5.954,68
Aralık	6.800,00	1.836,00	850,68	985,32	886,79	98,53	60,72	37,98	22,74	0,00	985,32	5.814,68
Toplam	81.600,00	15.532,00	8.608,36	6.923,64	6.231,28	692,36	728,64	455,76	272,88	0,00	6.923,64	74.676,36

ERCİYES
Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.